

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/156/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323203228
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323203228.3

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, pracovisko Želiezovce, dieťa rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX/XX, E. F. a G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/X, E., I. F., v konaní právne zastúpený advokátom Mgr. Petrom Žižkom, so sídlom Sedláčkova 209/16, Plzeň, Česká republika, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Súd vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX nemá právomoc konať.
- II. Konanie vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX sa **zastavuje**.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia, rodičia mal. dieťaťa, sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.09.2023 domáhali zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX. V podanom návrhu žiadali, aby súd u maloletého A. nahradil nariadenú ústavnú starostlivosť (výchovu) na dobu 3 rokov od právoplatnosti rozsudku, ktorá sa má vykonávať v Detskom diagnostickom ústave, Stredisko výchovnej starostlivosti, Základná škola a školská jedáleň, so sídlom Karlovarská 67, Plzeň, starostlivosťou rodinnou s tým, že nad starostlivosťou o maloletého A. bude nariadený súdny dohľad. Súčasne s návrhom vo veci samej podali navrhovatelia aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd odložil nástup mal. A. B. na ústavnú starostlivosť, ktorá sa má vykonávať v Detskom diagnostickom ústave, Stredisko výchovnej starostlivosti, Základná škola a školská jedáleň, so sídlom Karlovarská 67, Plzeň, a to až do doby, kým nebude rozhodnuté vo veci samej.

2. V podanom návrhu rodičia uviedli, že štatutárne mesto Plzeň podalo na Okresný súd Plzeň-mesto návrh na nariadenie ústavnej výchovy u maloletého. Dôvodom na podanie tohto návrhu bol vysoký počet ospravedlnených a neospravedlnených hodín maloletého v rámci povinnej školskej dochádzky. Na základe rozsiahleho dokazovania v konaní vedenom pod sp.zn. 42 Nc 5605/2022 vydal Okresný súd Plzeň-mesto dňa 02.02.2023 rozsudok, ktorým bola u maloletého nariadená ústavná výchova na dobu 3 rokov od právoplatnosti rozsudku, ktorá bude vykonávaná v Detskom diagnostickom ústave, Stredisku výchovnej starostlivosti, Základnej škole a školskej jedálni, so sídlom Karlovarská 67, Plzeň. Zároveň bola výrokom II. tohto rozsudku stanovená predbežná vykonateľnosť nariadenej ústavnej výchovy. Proti tomuto rozsudku podali rodičia maloletého odvolanie, o ktorom následne rozhodol Krajský súd v Plzni, a to uznesením č.k. 14 Co 83/2023-71 zo dňa 04.05.2023 tak, že výrok II. napadnutého rozsudku zmenil tak, že predbežnú vykonateľnosť nevyсловil. K tomuto kroku pristúpil Krajský súd v Plzni s ohľadom na potrebu vypočúť maloletého, aby mohlo byť rozhodnuté o odvolaní proti výroku I. rozsudku Okresného súdu Plzeň-mesto. Následne došlo k vydaniu rozhodnutia, ktorým Krajský súd v Plzni potvrdil výrok I. rozsudku Okresného súdu Plzeň-mesto. Po vyššie uvedenom rozhodnutí Krajského súdu v Plzni

začal byť maloletý úzkostný, prestával komunikovať s okolím, upadal do hysterických záchvatov plaču sprevádzaných občasným pomočovaním. Psychické problémy u maloletého sa priebežne zhoršovali, kedy mal nočné mory, prestal takmer chodiť von, prestal sa hrať a venovať sa všetkým aktivitám, ktoré mu robili radosť, a to aj napriek tomu, že rodičia sa maloletého snažili rozveseliť a rozptýliť jeho pochmúrnú náladu. Za účelom zlepšenia jeho psychického stavu ho rodičia odviezli do Slovenskej republiky, do obce Pohronský Ruskov, kde má matka maloletého svoju rodinu. Z toho dôvodu, že tu má maloletý rodinu a zároveň disponuje slovenským štátnym občianstvom, sa rodičia domnievali, že tento presun do známeho nestresového prostredia maloletému pomôže k zlepšeniu jeho psychického stavu. Po príchode k rodine mali rodičia za to, že sa jeho psychický stav zlepší, lebo s príbuznými čiastočne komunikoval, neupadal tak často do stavu hystérie. Avšak po určitej dobe, keď maloletému dochádzalo, že sa bude musieť skoro vrátiť spať domov, teda do Českej republiky, sa jeho stav rapidne zhoršil, kedy sa opäť začal pomočovať, trápili ho v noci nočné mory, z ktorých sa sprudka prebúdza a následne prepukol u neho plač, zároveň tvrdil, že vidí postavy, aj napriek tomu, že v miestnosti nikto iný nebol. Z dôvodu vyššie popísaného zhoršenia psychického stavu maloletého boli rodičia nútení vyhľadať na Slovensku psychiatrickú pomoc. Z tohoto dôvodu bol dňa 01.08.2023 maloletý u všeobecnej lekárky pro deti a dorast G. H. J., so sídlom v Leviciach, ktorá po prvotnom vzhliadnutí maloletého odporučila psychiatrické vyšetrenie maloletého. Nasledujúci deň 02.08.2023, bol maloletý psychiatricky vyšetrený G. F. K., pričom v rámci tohto vyšetrenia bol maloletý vzhliadnutý ako výrazne úzkostný a nekomunikatívny, prejavujúci sa maladaptívnym chovaním, emočnou labilitou s lacrimozitou, narušením sociability a miernou dysomniou. Z vyšetrenia je zrejmé, že maloletý trpí fóbicko-úzkostnou poruchou a inou akútnou a prechodnou psychotickou poruchou, kedy boli maloletému predpísané lieky a doporučené psychodiagnostické vyšetrenie. Z vyššie uvedených dôvodov sa rodičia rozhodli natrvalo presťahovať na adresu D. XX, E. F. v Slovenskej republike, a to predovšetkým s cieľom zaistiť maloletému zdravý psychický vývoj. K tomuto rozhodnutiu rodičov prispelo aj doporučenie ošetrojúceho psychiatra G. K., ktorý v rámci zdravého psychického vývoje maloletého nedoporučil jeho návrat do Českej republiky, ktorá je pre maloletého stresovým prostredím. Návrat maloletého do Českej republiky, čím by došlo k vystaveniu maloletého stresovému prostrediu, by mohlo podľa názoru rodičov i odborných doporučení viesť k výraznému zhoršeniu jeho psychického stavu, ktorý by následne mohol viesť až k problémom so začlenením sa do spoločnosti a v extrémnom prípade by mohlo dôjsť u maloletého k rozvoju poruchy osobnosti súvisiacej s negatívnym vplyvom na jeho budúci vývoj. Z tohto dôvodu sa rodičia domnievajú, že je potreba, aby maloletý opäť našiel rovnováhu v živote, pričom rodičia majú za to, že za týmto účelom je vhodné, aby maloletý naďalej navštevoval svojho ošetrojúceho psychiatra G. K., ktorému maloletý už plne dôveruje, pričom lekár je oboznámený s danou situáciou a psychickým stavom maloletého.

3. Z pripojených súdnych rozhodnutí má súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Plzeň – mesto č.k. 42 Nc 5605/2022-35 zo dňa 02.02.2023 súd u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú výchovu na dobu 3 rokov od právoplatnosti rozsudku, ktorá sa bude vykonávať v Detskom diagnostickom ústave, Stredisku výchovnej starostlivosti, Základná škola a školská jedáleň, so sídlom Karlovarská 67, Plzeň. Súd zároveň vo výroku II predmetného rozhodnutia vyslovil predbežnú vykonateľnosť výroku I rozsudku. Voči predmetnému rozhodnutiu podali rodičia mal. dieťaťa v zákonnej lehote odvolanie. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Plzni uznesením č.k. 14 Co 83/2023-71 zo dňa 04.05.2023, právoplatným dňa 15.05.2023, v zmysle ktorého bol výrok II napadnutého rozsudku zmenený tak, že predbežná vykonateľnosť rozsudku bola zrušená a o tom, či má byť maloletý v ústavnej starostlivosti alebo je na mieste iné výchovné opatrenie, si vyhradil, že definitívne rozhodne na ďalšom pojednávaní. Následne rozsudkom Krajského súdu v Plzni č.k. 14 Co 83/2023-99 zo dňa 27.06.2023 bolo rozhodnuté o odvolaní rodičov mal. dieťaťa, ktoré podali voči rozsudku Okresného súdu Plzeň – mesto zo dňa 02.02.2023 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch I, III a IV bol potvrdený. Zároveň bolo rozhodnuté o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania pred súdmi oboch stupňov. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.08.2023.

4. Z pripojeného súdneho rozhodnutia Okresného súdu Plzeň - mesto č.k. 99 P 322/2023-115 zo dňa 04.09.2023 má súd za preukázané, že rodičia mal. dieťaťa podali na uvedený súd návrh, ktorým sa domáhali, aby u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, u ktorého bola nariadená ústavná výchova na dobu 3 rokov od právoplatnosti rozsudku, ktorá sa má vykonávať v Detskom diagnostickom ústave, Stredisko výchovnej starostlivosti, Základná škola a školská jedáleň, so sídlom Karlovarská 67, Plzeň, bola nahradená starostlivosťou rodinnou, pričom by súd nad starostlivosťou maloletého nariadil súdny dohľad. Zároveň rodičia maloletého podali aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bol odložený nástup maloletého A. na ústavnú výchovu, a to až na obdobie do rozhodnutia vo veci samej.

O podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) rozhodol Okresný súd Plzeň – mesto uznesením č.k. 99 P 322/2023-115 zo dňa 04.09.2023 tak, že návrh bol v celom rozsahu zamietnutý. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2023.

5. Po preštudovaní obsahu podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.09.2023, doručeného tunajšiemu súdu dňa 21.09.2023, rodičmi maloletého dieťaťa, mal súd za to, že predmetný návrh je totožný s návrhom podaným rodičmi maloletého na Okresný súd Plzeň – mesto zo dňa 15.08.2023, vedený pod ich sp.zn. 99 P 322/2023, ktorým sa domáhali nahradenia ústavnej starostlivosti u maloletého, a to starostlivosťou rodinnou a uložením súdneho dohľadu nad výkonom starostlivosti. Taktiež sa domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude odložený nástup maloletého na ústavnú starostlivosť, a to až do rozhodnutia vo veci samej.

6. O podanom návrhu rodičov mal. dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia tunajší súd rozhodol uznesením č.k. 6P/156/2023-43 zo dňa 06.12.2023, ktorým bolo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavené z dôvodu existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.01.2024.

7. Z oznámenia Obecného úradu Pohronský Ruskov zo dňa 08.01.2024 má súd za preukázané, že matka mal. dieťaťa p. C. B., nar. XX.XX.XXXX má evidovaný trvalý pobyt na adrese D. XX/XX, E. F., avšak podľa ich zistení sa v obci už dlhšiu dobu nezdržiava a jej súčasný pobyt im nie je známy.

8. Okresný súd Plzeň – mesto, na základe žiadosti tunajšieho súdu, dňa 01.03.2024 oznámil, že vo veci maloletého A. B. doposiaľ nebolo rozhodnuté.

9. Podľa § 9 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

10. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

11. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Ochranu záujmu maloletého môže zabezpečiť najlepšie (najefektívnejšie) súd, ktorý sa nachádza v blízkosti maloletého. Bydliskom je nutné rozumieť miesto, v ktorom sa účastník zdržuje v úmysle trvale sa tam zdržovať. Bydliskom maloletého sa na základe uvedeného rozumie miesto, kde sa maloletý zdržuje z vôle zákonných zástupcov, na základe rozhodnutia súdu alebo na základe iných rozhodujúcich skutočností. V prípade začatia prvého konania sa miestna príslušnosť odvodzuje od miesta, kde má dieťa aktuálne svoje bydlisko, avšak za podmienky, že toto bydlisko bolo určené zákonným spôsobom. Pokiaľ aktuálne bydlisko maloletého dieťaťa nie je určené v súlade s niektorým zo spôsobov, ktoré zákon považuje za zákonné, potom takýto súd nie je miestne príslušný na konanie a na konanie bude miestne príslušný súd, ktorý naposledy spĺňal kumulatívne obe podmienky.

14. Rada Európskej únie dňa 27.11.2003 prijala Nariadenie rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000. Predmetné nariadenie upravuje kritériá o súdnej právomoci, uznávaní a vykonávaní rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností oboch manželov za deti vydaných v manželských veciach. S cieľom zabezpečiť rovnosť pre všetky deti, dané nariadenie sa vzťahuje na všetky rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach, vrátane opatrení na ochranu dieťaťa, nezávisle na konaniach v manželských veciach. Nakoľko v danom prípade ide o vec s medzinárodným prvkom, vzťahuje sa na posúdenie právomoci súdu aj v prípade rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj o návrhu vo veci samej (o návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu) predmetné nariadenie.

15. Podľa čl. 8 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností (ďalej len „Nariadenie“), súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

16. V prejednávanej veci má súd preukázané, že obvyklý pobyt dieťaťa je na území Českej republiky spolu so svojimi rodičmi. Z podaného návrhu na začatie konania ako aj z oznámenia Obecného úradu Pohronský Ruskov vyplýva, že maloletý A. ako aj jeho rodičia majú obvyklý pobyt (bydlisko) mimo územia Slovenskej republiky, aj keď majú registrovaný trvalý pobyt v Slovenskej republike – mal. dieťa a matka v obci Pohronský Ruskov. Obvyklým pobytom je nutné rozumieť miesto, v ktorom sa účastník zdržuje v úmysle trvale sa tam zdržovať. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí č.k. 4 Cdo 40/2014 uvádza, že bydliskom sa rozumie miesto, kde sa osoba skutočne trvale zdržuje, aj keď je prihlásená na trvalý pobyt v obvode iného súdu – členského štátu a pojmy bydlisko a trvalý pobyt nie je možné stotožňovať (registrovaný právny stav), pretože fyzická osoba sa na mieste trvalého pobytu nemusí reálne zdržiavať – presne tak ako je to v danom prípade. Pojem obvyklého pobytu v kontexte medzinárodného práva súkromného a procesného sa spája s Haagskou konferenciou medzinárodného práva súkromného, ktorá ho začala používať vo svojich dohovoroch najprv len ako hraničný ukazovateľ rozhodného práva, potom ako kritérium nepriamej právomoci a nakoniec aj ako kritérium priamej právomoci.

17. Podľa čl. 17 „Nariadenia“, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

18. Podľa čl. 19 ods. 2 a 3 „Nariadenia“, ak sa vedú konania týkajúce sa rodičovských práv a povinností k tomu istému dieťaťu a s rovnakým predmetom konania na súdoch rôznych členských štátov, súd, ktorý začal konať ako druhý, aj bez návrhu preruší konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc súdu, ktorý začal konať ako prvý. Keď sa potvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať, súd, ktorý začal konať ako druhý, odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech tohto súdu. V takom prípade účastník, ktorý podal návrh súdu, ktorý začal konať ako druhý, môže podať svoj návrh na súd, ktorý začal konať ako prvý.

19. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, ako i z návrhu na začatie konania je súd toho názoru, že jednak obvyklý pobyt maloletého A. nie je v Slovenskej republike a preto podľa čl. 8 kapitola I v spojení s článkom 17 Nariadenia nemá Okresný súd Levice právomoc vo veci konať, nakoľko obvyklý pobyt maloletého v čase začatia konania je mimo územia Slovenskej republiky a to v Českej republike. Zároveň vo veci starostlivosti o maloletého začal ako prvý konať Okresný súd Plzeň – mesto v Českej republike a preto práve tento súd má právomoc vec prejednať a rozhodnúť.

20. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

21. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.